

فراوانی باکتری‌های جدا شده از بیماران مبتلا به پنومونی بیمارستانی و الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی آنها در بیمارستان شهید بهشتی کاشان

دکتر غلامرضا شجری^۱ دکتر احمد خورشیدی^۱ سیدغلامعباس موسوی^۱

^۱ دانشیار گروه میکروب‌شناسی،^۲ مریض گروه آمار، دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مجله پزشکی هرمزگان سال سیزدهم شماره سوم پاییز ۸۸ صفحات ۱۹۷-۲۰۵

چکیده

مقدمه: پنومونی‌هایی باکتریایی به وفور در بیماران بستری در بیمارستان‌ها دیده می‌شود و از دلائل اصلی ابتلاء به بیماری و مرگ و میر محسوب می‌شود. هدف این مطالعه، جاسازی عوامل باکتریایی ایجادکننده پنومونی‌های بیمارستانی و تعیین میزان بروز مقاومت آنتی‌بیوتیکی آنها می‌باشد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی، ۳۳۰ بیمار که به دلایل مختلف در بخش‌های مختلف بیمارستان شهید بهشتی کاشان در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵ بستری و در طول مدت بستری به پنومونی باکتریایی مبتلا شده بودند، انتخاب شدند. خصوصیات دموگرافیک با بررسی پرونده بیماران و میزان درصد مقاومت آنتی‌بیوتیکی آنها نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های مختلف به روش لیست دیفیوژن (روش کربی-باوئر) محاسبه و ترتیب به استآمد با آزمون آماری کای-اسکوئر، تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: از ۳۳۰ بیمار مبتلا به پنومونی باکتریایی، تعداد ۲۲۰ نفر (۶۶٪) مرد و ۱۱۰ نفر (۳۳٪) زن بودند که میانگین سنی بیماران $۶۱ \pm ۲۲/۳$ بودست آمد. شایع ترین ارگانیسم‌های عامل پنومونی در بخش‌های مختلف بیمارستان به ترتیب استافیلوکوک‌های کواگولاز منفی (۲۵٪)، استافیلوکوک اورئوس (۱۹٪)، سودوموناس (۱۹٪)، کلبسیلا (۱۷٪)، آنترباکتر (۱۳٪) و اشرشیا کلی (۵٪) بودند. استافیلوکوک‌های کواگولاز منفی بیشترین میزان مقاومت آنتی‌بیوتیکی را نسبت به کلوزاسیلین (۸۰٪) و سفکسیم (۷۷٪) و استافیلوکوک کواگولاز مثبت بیشترین میزان مقاومت را نسبت به سفکسیم (۱۰٪) و اگزاسیلین (۱۱٪) از خود نشان دارند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد که مقاومت آنتی‌بیوتیکی در باکتری‌های عامل پنومونی‌های بیمارستانی در حال افزایش است و این معضل هشدار جدی به مسئولیتین بهداشتی و درمانی کشور است تا با اقدامات همه‌جانبه‌ای روند رو به رشد مقاومت آنتی‌بیوتیکی ممانعت به عمل آید.

کلیدواژه‌ها: پنومونی، باکتریال - آنتی‌بیوتیک‌ها - مقاومت رارویی

نویسنده مسئول:
دکتر غلامرضا شجری
گروه میکروب‌شناسی دانشکده
پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
کاشان - ایران
تلفن: +۹۸ ۳۶۱ ۵۵۰۰ ۰۲۶
پست الکترونیکی:
ghsht10@yahoo.com

دریافت مقاله: ۸۷/۱/۲۵ اصلاح نهایی: ۸۷/۱۲/۲۵ پذیرش مقاله: ۸۸/۲/۸

مقدمه: امروزه موارد زیادی از پنومونی‌های بیمارستانی، به آنتی‌بیوتیک‌های رایج در درمان پاسخ نمی‌دهند و سبب بروز عوارضی چون آبسه‌های ریوی، منژیت، افیوژن پلور و... در ۴۰٪ مبتلایان می‌شوند که منجر به مرگ و میر بیشتر این بیماران می‌شود (۱). بنابراین، شناسائی ارگانیسم عامل پنومونی و تعیین نوع آنتی‌بیوتیک مؤثر بر علیه آن، می‌تواند

اگرچه پنومونی‌های بیمارستانی از نظر میزان پس از عفونت‌های مجاری ادراری و عفونت‌های زخمی در مرتبه سوم قرار دارند و در ۲۰-۲۵٪ بیماران بستری در بیمارستان‌ها رخ می‌دهند ولی از نظر مرگ و میر در درجه اول اهمیت قرار دارند (۱).